

სექსუალური შევიწროება საჯარო სივრცეში და მისი კავშირი
დეპრესიისა და შფოთვის ხარისხთან

ანი კვიციანიძე

*ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებისა და
ხელოვნები ფაკულტეტზე კლინიკური ფსიქოლოგის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

კლინიკური ფსიქოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნატა მეფარიშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ანი კვიციანიძე

18.06.2021

მადლობა

მადლობა მინდა გადავუხადო ჩემს ხელმძღვანელს, პროფესორ ნატა მეფარიშვილს, მხარდაჭერისთვის, დახმარებისა და ღირებული უკუკავშირისთვის. მადლობას ვუხდით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასისტენტ-პროფესორს, ნინო სხირტლაძეს, კვლევის თავდაპირველ დაგეგმვაში მონაწილეობისთვისა და რეკომენდაციებისთვის. ასევე, განსაკუთრებული მადლობა ასისტენტ-პროფესორ ირინა ვარდანაშვილს კვლევის სტატისტიკურ ნაწილში გაწეული კონსულტაციისთვის.

სარჩევი

განაცხადი.....	ii
მადლობა.....	iii
აბსტრაქტი	vi
Abstract	vii
შესავალი.....	1
ობიექტივიზაცია	2
სექსუალური შევიწროვება ფემინისტური თეორიის გადმოსახედიდან	3
სექსუალური შევიწროვების კომპონენტები	4
სექსუალური შევიწროვება კაცებში	4
გაუპატიურების შიში.....	5
სექსუალური შევიწროვების გავლენა ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე.....	6
გადაადგილების შეზღუდვა	9
საკვლევი კითხვები და ჰიპოთეზები	11
მეთოდოლოგია	13
მონაწილეები და პროცედურა	13
ინსტრუმენტები	13
შედეგები.....	16
დისკუსია	20
სექსუალური შევიწროვება და შფოთვა	20
სექსუალური შევიწროვება და დეპრესია.....	21
სექსუალური შევიწროვება და აღქმული უსაფრთხოება	22
აღქმული უსაფრთხოება და დეპრესია და შფოთვა	23
სქესთაშორისი განსხვავებები	23
შეზღუდვები.....	25
დასკვნა.....	26
გამოყენებული ლიტერატურა.....	27
დანართი	30
უცნობისაგან შევიწროვების ინდექსი.....	30
დეპრესიის სკრინინგი	31

სიტუაციური და პიროვნული შფოთვის საზომი.....	32
უსაფრთხოების შეფასების სკალა.....	34

აბსტრაქტი

საჯარო სივრცეში სექსუალური შევიწროვების მაღალი მაჩვენებლის მიუხედავად, ცოტა კვლევა თუ ზომავს მის უარყოფით გავლენებს ჩვენს ფსიქიკაზე. არსებული კვლევის მიზანი იყო დაედგინა რა კავშირია საჯარო სივრცეში სექსუალურ შევიწროვებასა და შფოთვისა და დეპრესიას შორის. ასევე, გამოკვლეული იქნა ცვლადების კავშირი ადამიანის უსაფრთხოების აღქმასთან. კვლევა, ასევე, ფოკუსირდებოდა სექსუალური შევიწროვების სქესთაშორის განსხვავებებზე. კვლევაში მონაწილეობა მიიღო თანაბარი რაოდენობის (N=114), 18-დან 50 წლამდე ქალმა და მამაკაცმა. მათ ონლაინ ფორმატით მიეწოდათ, სექსუალური შევიწროვების, დეპრესიის, შფოთვისა და აღქმული უსაფრთხოების კითხვარები. შედეგების მიხედვით, მნიშვნელოვანი კორელაცია დაფიქსირდა კვლევის ყველა ცვლადს შორის. რეგრესიული ანალიზის შედეგად, გამოვლინდა სექსუალური შევიწროვებისა და უსაფრთხოების აღქმის გარკვეული სახის გავლენის არსებობა დეპრესიაზე და შფოთვის დონეზე. საჯარო სივრცეში სექსუალური შევიწროვების კავშირი შფოთვის დონესთან და დეპრესიულ სიმპტომატიკასთან მაღალი აღმოჩნდა ქალებში, მამაკაცებთან შედარებით. არსებული კვლევა, ქართულ ლიტერატურაში ამ თემასთან მიმართებით არსებული მნიშვნელოვანი სიცარიელების შევსებისა და საჯარო სივრცეში სექსუალური შევიწროვების უარყოფითი შედეგების გაცნობიერების საწყისია.

Abstract

Despite the high occurrence of street harassment, a few studies have examined its negative outcomes on our mental health. The present study aimed to determine the relationship between street harassment anxiety and depression. We have also proposed and tested the connection of perceived safety with other variables. In addition, the current study investigated intersexual differences in street harassment. The participants were both females and males (N=114), aged 18 to 50. They completed measures of sexual harassment, depression, anxiety and perceived safety. The results indicated a significant correlation among all the variables of the study. Regression analyses determined the impact of street harassment and perceived safety on depression and anxiety levels. The correlation of street harassment with anxiety and depressive symptoms was higher in women than men. The present study is starting to somewhat fill the existing gaps in Georgian literature regarding street harassment and it is a step ahead in raising awareness of the occurring issue in society.